

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää kunnilta ja muilta julkisilta sekä yksityisiltä yhteisöiltä lausuntoa vuoden 2017 osto- ja velvoiteliikenteestä. Lausunnot on pyydetty toimittamaan liikenne- ja viestintäministeriöön 5.9.2016 mennessä.

Lausuntopyynnön taustalla on liikenne- ja viestintäministeriön suunnittelema osto- ja velvoiteliikenteen mukaisten aikataulujen uudelleentarkastelu vuodelle 2017. Voimassa olevan päätöksen mukaan nykyinen velvoiteliikenne päättyy 10.12.2016. Ostoliikennesopimus on voimassa 31.12.2018 saakka, mutta myös sitä tarkastellaan samassa yhteydessä. Vuoden 2017 suunnittelua varten pyydetään näkemyksiä eri alueiden liikkumistarpeista sekä osto- ja velvoiteliikenteen vuoroista ja aikatauluista. Lausunnoissa pyydetään erityisesti ottamaan kantaa, millaisia taloudellisia ja muita vaikutuksia mahdollisilla junavuoroilla olisi esimerkiksi työssäkäynnin, opiskelun ja yritysten toiminnan kannalta. Lisäksi lausunnoissa pyydetään kertomaan, millaisia vaikutuksia junaliikenteellä on muuhun elinkeinotoimintaan alueella sekä esittämään näkemyksiä aikataulujen kehittämistarpeista ja kriittisimmistä junavuoroista.

Suomen rautatieverkon henkilöliikenne jakautuu nykyisin VR-Yhtymä Oy:n markkinaehtoiseen liikenteeseen, julkisen velvoitteen alaiseen liikenteeseen ja valtion ostamaan liikenteeseen. VR:lle myönnetyn yksinoikeussopimuksen myötä yhtiö harjoittaa markkinaehtoista liikennettä liiketaloudellisia perusteita ja vastaa itsenäisesti aikataulutuksesta ja vuoroista. Vastineeksi yksinoikeudesta VR harjoittaa velvoiteliikennettä 20 miljoonalla eurolla vuosittain. Tämän lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö ostaa henkilöliikennepalveluja 30 miljoonalla eurolla vuosittain. VR suunnittelee velvoite- ja ostoliikenteen vuorot ja aikataulut yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

Raideliikenteen merkitys Kirkkonummella

Kirkkonummen kunta on kiinteä osa kasvavaa Helsingin seutua ja sijoittuu rantaradan vaikutuspiiriin. Rantaradan lähiliikenne muodostuu Helsingin seudun liikenteen (HSL) tilaamasta HSL-alueen junaliikenteestä ja VR:n markkinaehtoisesta liikenteestä.

Kirkkonummen kunnan asukkaiden työ-, opiskelu-, asiointi- ja vapaa-ajan matkoista merkittävä osa suuntautuu pääkaupunkiseudulle ja suuri osa näistä matkoista sijoittuu raideliikenteeseen. Kirkkonummi on osa Läntistä Uuttamaata ja päivittäistä matkustelua suuntautuu paljon kunnan alueelle lännestä kuten myös työ- ja opiskelumatkustelua länteen. Toimivat ja luotettavat junayhteydet ovat erittäin tärkeä osa kuntalaisten arkea ja samalla myös elinkeinoelämän kilpailukykyä.

Toimivilla ja palvelevilla junayhteyksillä on myös huomattavan suuri merkitys kestävän kehityksen ja koko Helsingin seudun kasvun kannalta. Helsingin seudun neljäntoista kunnan alueelle laadittu liikennejärjestelmäsuunnitelma (HLJ 2015) on valmistunut ja hyväksytty vuonna 2015 rinnakkain Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman (MASU 2050) ja asuntostrategian (ASTRA 2025) kanssa. Suunnitelmien lähtökohtana on, että vuonna 2050 seudulla asuu noin kaksi miljoonaa asukasta. Seudun kasvu painottuu voimakkaasti ratakäytävien vyöhykkeille, mikä osaltaan korostaa raideliikenteen roolia liikennejärjestelmän runkona. Yhteistyössä valtion kanssa laaditussa HLJ 2015 -liikennejärjestelmäsuunnitelmassa painotetaan kestävien kulkumuotojen käytön lisäämistä ja vastuullista liikkumista. Tämä asettaa osaltaan vaatimuksia raideliikenteen palvelutasolle.

Ostoliikenteellä on myös suuri merkitys osana toimivia matkaketjuja. Liikenteen toimintaympäristöä leimaavat useat muutosvoimat. Käyttäjälähtöinen suunnittelu ja palvelutasojattelu korostuvat yhä

enemmän, ja tulevaisuudessa liikenne nähdään käyttäjän näkökulmasta kokonaisvaltaisena palveluna (Mobility as a Service). Helsingin seutu kehittyy eurooppalaisena metropolina, jonka tulee olla hyvin saavutettavissa niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Tässä ostoliikenteellä on merkittävä rooli.

Ostoliikenteen kehittämistarpeet

Ostoliikenteen vuoroja ja aikatauluja suunniteltaessa tai näihin liittyviä muutoksia pohdittaessa rantaradan kuntien kuuleminen on erittäin tärkeää, jotta junalla matkustavien kuntalaisten liikkumistarpeet tulisivat otetuiksi huomioon ja lähiliikenteen integrointi muuhun joukkoliikennetarjontaan saataisiin toteutettua hyvin.

Kirkkonummen keskeisen taajamavyöhykkeen yhdyskuntarakenteen tiivistymisen ja kasvun myötä radoilla on hyvät edellytykset junaliikenteen kehittämiseksi. Kokonaisuutena on erittäin tärkeää, että ostoliikenteen palvelutasoa kehitetään ja kuntalaisten mahdollisuudet käyttää junaa päivittäisillä työ-, opiskelu-, asiointi- ja vapaa-ajan matkoillaan turvataan. Ostoliikenne vähentää tieverkon ruuhkautumista seudulla ja vähentävät samalla myös liikenteen ympäristökuormitusta.

Kirkkonummi-Karjaa junayhteyden lakkauttaminen alkuvuonna 2016 heikensi mahdollisuutta työ- ja opiskelumatkojen tekoon julkisilla kulkuneuvoilla Kirkkonummelta länteen ja lännestä Kirkkonummelle. Korvaava bussiyhteys on huomattavasti junayhteyttä hitaampi eikä yksityisautoilun kanssa kilpailukykyinen. Toki yhteys on ehdottoman tärkeä autottomille matkustajille kuten opiskelijoille. Kirkkonummi-Karjaa yhteyden poistumisen yhteydessä myös yhteydet Kirkkonummelta Helsinkiin heikentyivät koska Y-juna Karjaa-Helsinki palveli laajasti nopealla yhteydellä myös viikonloppuisin. Kaukojunaliikenteen lähes totaalinen lakkauttaminen on yhä heikentänyt Kirkkonummen yhteyksiä.

Kirkkonummen kunta edellyttää että Kirkkonummi-Karjaa välin junaliikenne nostetaan LVM:n ostoliikenteen pariin jotta saadaan toimiva ja kilpailukykyinen yhteys palvelemaan seudun asukkaita ja elinkeinoelämää. Kirkkonummi-Karjaa yhteyden poistumisen yhteydessä myös yhteydet Kirkkonummelta Helsinkiin heikentyivät koska Y-juna Karjaa-Helsinki palveli laajasti nopealla yhteydellään Kirkkonummelaisia myös viikonloppuisin.

Kirkkonummi-Karjaa juna-yhteyden poistuminen on lisännyt lännestä tulevaa ajoneuvoliikennettä Kirkkonummella kun työmatkaliikennettä on siirtynyt joukkoliikenteestä yksityisautoiluun. Tämä näkyy yhä ruuhkaantuvampana tieverkkona Kirkkonummella.

Postiosoite
Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Kunnantalo
Ervastintie 2
02400 Kirkkonummi

Puhelin
(09) 296 71

Faksi
(09) 878 6053

www.kirkkonummi.fi